

Właśc. Apolinary Walerjan.
104 Kom. 7. 104 Kom.
Lp. 8. III. 43.

Kwestjonariusz

1.

5395

REFERAT
HISTORYCZNY

5395

b) Internowanie

1) Wzrost osobisty - Apolinary Walerjan - rtm. k. k. - w. 1898 r. dn.
24 lipca. ziomaty.

2) Dotyczy i okolicznosci internowania - dnia 18. II. 1939 r. przy granicy gra-
nias polsko - litewskiej w m. Szyszminy, wraz z oddziałami
6886
biurokrata Łopus. Wileński (m. k. k.), wprowadzonymi w
skład szereg m. k. k. Szereg m. k. k. przy granicy gra-
nias na rożku białej stronie kolumny Nr. III. Grodno, z ob-
ła, podjęta oddziałami armii sowieckiej do m. k. k.

3) Przebieg choroby, m. k. k. itp. - Po przyjeździe granicy, przymierzony został
do m. Polaga (m. k. k. kapielisko na Litwie), stamtąd po upły-
wie czasu do obozu internowanych w m. Pirostajny (pod kom-
nem), następnie w m. Szymin 1940. do obozu int. w m. Witko-
mycki.

W lipcu 1940 r. po zajęciu Litwy przez wojska sowieckie,
wielu litewskich funkcjonariuszy internowanych w obozach Pola-
koni m. k. k. D. 1000., którzy zabrali ich na teren Rosji.
Wobec zważania się w grupie int. skierowanych do m.
Koralik (pod Smoleńskiem), gdzie przyjeżdżano w okresie ob-
kroczenia m. k. k. 1941 r. w. k. k. (data dotychczas
nie paustam) 1941 roku, skąd przymierzono nas do obozu
jeńców w m. Gajdarowice (pod Witebskiem).

4) Opis i storuulni miankaiione, higieny: - a) Na terenie Litwy: w Polagrze, obo-
mierit us w trzech letniskowych o tej samej nocy, warunki
miankaiione b. dobre, jak również higieniczne. Dotychczas było
jedynie zimno, gdyż budynki miankaiione nie posiadały
pieców. Władze litewskie wybudowały stancje w tym kierunku, je-
chwał ston pieców była niedostateczna. c) Te same warunki mies-
waruulni były w obozie int. w m. Pirostajny. - 3) Obie tutejsze
w m. Witkomycki miankai us w komarach patła kan. litewskiej,
przy czym ston budynki miankaiyel była nieprzystrojona i
część drzwi dwoje tutejszych zimny zaopatrzone us w staj-
niach, w warunkach stych, szczególnie pod względem zachowa-
nia wytworci.

Wymiaru w obozie litewskich - m. k. k. k.

b) Na terenie Rosji - 1) Obie intern.

w m. Koralik miankai us na terenie tego kantonu, ogólnie w
budynkach gospodarskich i w cmentarzach. Tak warunki miankaiione
jak i higieniczne us, pomimo tego, iż cały czas ogólna była letnia

obozna, obywatelska i inna, do spraw. Prudyalni tak
zaplanowane, ze wspomagaly desygnacje kirkakrotuie pomprosa-
deau, poratym n pomieszczeniach mienkata zwoyke eloni orob
kirkakrotuie miska, wii na to dorowalata pojciuion badyulion.

2) N m. Gyarornia gros rotornowouyul zaruem-
kwalto barali drowniaie otwarte (bez niau boesuyeh). N typl
warunkach pny etlo dach uosocuuie iz n ty osyoi Ropi zaszynajs-
eyh, zimno dawaie iz n zowaki, szagolain n woy.

Nyzyrnicaie n otwadi son. z reguly byto uicowystawcajse,
szagolain pool mqlslem martoni edyrowaj. 5395

5) Nktaal jcuion, mszanti, zstauicoin: - 1) Narodonoi - z mickosayuii mpytkarni polaka.
2) kategoria puzostajstiu - n tym obozie zamajdonali si: oficeronia, podyje
i uerogoni zoudawuaji. 3) poridom umyrtomy - ze zuzgloki na ukriad m-
mrdny mpyj - doie duiy, 4) uoroloy - tak samo (jaki szagolain m-
ski jest chodi o podoficoin i szary zaud. i kid.p.), 5) urajiuue stozan-
ki - doie dote, choc eusto zdaratly iz rozduwaki miedy pomocogohaj-
mi grupami na lle mponywanio pewnyh przed wakacajm p-
rtacke obozowe. Np. oficeronia eii byli zmuszeni do prac uacuwatn
obozu, mowidi jedyne mponywanio prace potrubie dla zyia uacuwatn-
noga (obrygu kuduie, otowawia strany, stuymanie n ucytorni regim-
zalewatanawara), pnyzym oficira setabompe do prac tyeb iai ay-
wauo wuale. N wuzgloki z tym postawaly pewne rozduwaki, mowim
jednak zdaniem eii majsu glosnogo uacuwatn miodocuwto to iz
galy rtacke son. zaszly grupami mpyjai mponywanio do no-
nych obozu. Nyszali iz stady stak miedy szagolain zdaniem, ze
choditly porolai rasem z oficerami, ze mo choz zotai sami, bo brak
im bycia kioramitrona i.s.p.

6) Zycie n obozie - 1) Pratica ducia - a) uerogoni - pewna cyia zapsta prac, uacuwatn obozu
[np. idobnawia mpyjion na st.kol.] uacuwatn prac na q. 77. i konicyta
pnyym otadong o q. 174, b) oficeronia - n typl samy godzowach
do prac uacuwatnyh n kolijonoi dnyim ualalauyul pny polk. R-don
blatou. 2) mpygrodawca pnyrniciu eii mpytawano uacuwatn, jedyne m-
uicuyym pnyrtuginatn prano do polepszenego mpyrniciu. 3) ubrauis-od-
cuuoi iz dohlony brak ubrauis, jednak n pnyrtuginatn mpyrniciu na-
ogoi uoyuy rotornowawia otuymani zimowe kurtki i spodnie. (pnyrniciu
jui uoyuo zidnecum). 4) Zycie kolicicicis - doie oticis uacuwatn, jednak
grupami, co jest naturalnym objawem, jest chodi o zycie n obozach pod
kurtki. Grupowau eiz zalewii od uajeniznego zafkuta, choditly z obony
pnyrt konfidencian son. ze uacuwatn rotornowawuyh. brua oticis
rotornowawuyh zapsta byta uacuz jerykon obuyh, gdyz to eii byo
nbudawo uicupuroi madi son. Nmonu zowuie doie duiy oticis-
ty, stojacz na dnyim partoniu. bo kowa chadzono uacuz z uoyim
gdyz oticis mpyrniciu z reguly byty propagandou, co jednak
mpyrniciu jedyne bytyly i uacuz n rotornowawuyh.

7) Stozach madi N.K.N.D. do Polakou - mpytanie mpy mmo, ze na zowatny ucy-
te stozau eiz zachowynai porony lojakuoi. Miasciny stozuch

uwiadawiat eiz pny barowitad, typl rotornowawuyh, co do klijot. N.K.
N.D. miedy uacuwatn mpyj, lub uicij porody, aicly uacuzi tek, jiu
pnyrniciu otade. N-go. Si uoyuy pnyrniciu zotai mpyrniciu do ukriad
do uacuzia na Lubicau.

5395

N obozie tortur eiz rotornowaw, uacuwatn n eiaci kadai eusto uacuz-
nyrniciu eiz uobec badawul gabjaditko. Rotornowaw pnyrtym z reguly
miedy zafkuta. Nc uacuwatn kitiu uol rotornowaw i eusto groyou
pnyrtobnawuom rotornowaw. Propagandou son. uacuwatn obozompy
pnyrniciu z mqladu na uiki parton i.zw. polstunoi m mada
i aduyh uacuz porochauz i mpyrniciu uacuz imid i kutyly.

brua groya i uacuz uacuzia byta propagandou „mawicouyeh”
z porid rotornowawuyh. Uacuz jednak. ze i mpyrti tek pracy byty
stozuchowoi duii uacuz.

Rotornowaw n obozie uobec rotornowawuyh kany uacuz / co drugi duii
groya stozau, torade toie, bez rotallu, pnyrniciu uicupalawo.

8) Pomoc lekarka - N obozie byt uoytal obitugronuy pny personel lek. Polki. za
mpyrtuom kitiu stozuchowuyh uacuwatn zapstych pny lekary son.
Imieridlowi stozuchow mada. - 3 mpyrtli uacuwatn pny
pnyrniciu na lle rotornowaw uacuwatn, 4 mpyrtli otada, oticis
mpyrtli mpyrtli z porodu chodit. Lekarstwu n uoytalu ukle
uoytal i uacuz lekane mpyrtli duiy oficironi i miedy n typl
uacuwatn uacuz rotornowawuyh. chompy uol uoytal.

Obeciu pnyrtam jedyne uacuzitka ^{typl} uacuwatn oficirion:
1) ston. Stappa, 2) por. Rudnik, 3) mpy. Miller.

9) Lgocuwion z krajem. - Jedyne pny korypondencij. Nym uacuz uacuwatn eiz
doie duii miedowoi uacuzitki z kitiu. Korypondencija byta pny
kitiu mpyrtly duii uacuz.

10) Kitiu zotai rotornowaw - dwohony zotaiom rasem z uacuzi rotornowawuyh z
obozu w m. Gyarornia, po zaruem uicudu lodka-tomicidowego.
bo mpyka pnyrtly pny kompyz potornow pool pnyrniciu
pnyrt. dypt. Petrokoniكية, kitiu uacuwatn n obozie.

Meluzau etn.
101 Komp. Tracup.